

ת"פ 8848/05/20 - מדינת ישראל נגד אלכסנדר קוגן

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 8848-05-20 מדינת ישראל נ' קוגן

בפני	כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
בעניין:	מדינת ישראל
	ע"י ב"כ עו"ד חיים מדר תביעות ירושלים
	המאשימה
	נגד
	אלכסנדר קוגן
	ע"י ב"כ עו"ד רפאל פריג'
	הנאשם

גזר דין

כתב האישום

הנאשם הורשע ללא הסדר בעובדות ובעבירה שבכתב האישום המקורי - תקיפה סתם, לפי סעיף 379 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדות כתב האישום עולה, כי בזמנים הרלבנטיים שימש הנאשם אח בבית חולים פסיכיאטרי בירושלים. ביום 28.12.2017 במהלך עבודתו, ניגש אל הנאשם אחד המטופלים (המתלונן) ונגע בו מספר פעמים מאחור. בתגובה, הסתובב הנאשם למטופל, משך באוזניו ובאפו. בהמשך תפס בצוואתו של המתלונן, טלטל אותו והושיבו. לאחר מספר דקות שב המתלונן ונגע בנאשם מאחור. בתגובה, הסתובב הנאשם והיכה את המטופל בראשו בלוח קרטון שבידו, ובהמשך אחז את המתלונן בצווארו, טלטל אותו והושיבו.

מהלך הדין

הצדדים לא הגיעו להסכמה והנאשם הודה בכתב האישום המקורי ללא הסדר. באותה עת אישרתי למאשימה לתקן את כתב האישום במובן זה שהוסיפה עתירה למאסר. מנגד, ביקש הסניגור לשלוח את הנאשם לשירות המבחן שיבחן גם את שאלת ביטול ההרשעה.

תסקיר שירות המבחן

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם עולה כי הנאשם כבן 54, נשוי ואב לשני ילדים בגירים. בתו הצעירה נמצאת במסגרת חוץ ביתית בשל ליקוי התפתחותי. הנאשם נולד ברוסיה ועלה עם אמו לישראל. ברוסיה סיים הנאשם את לימודי התיכון ואת לימודי הסיעוד, ועבד במקצועו זה כ-10 שנים. עם עלייתו ארצה השתלב בעבודה במשך שלושה עשורים

בבית החולים כאח סיעודי, עבודה ממנה פוטר בעקבות מעורבותו בתיק הנוכחי. הוא תיאר ילדות מורכבת וכן תיאר כי כשהיה בשנות העשרים לחייו היה נשוי תקופה קצרה. בארץ הכיר את אשתו הנוכחית וכאמור נולדו להם שני ילדים. הנאשם נטל אחריות מלאה למעשים, טען כי הגיב כפי שהגיב הן בשל תחושתו בזמן אמת כי היה מאוים והן בשל עייפות מצטברת. הוא הכיר בכך שהיה עליו לפעול אחרת ולגייס את עזרת הצוות במקום להגיב כפי שהגיב. מאז המקרה הנאשם מובטל מעבודה. שירות המבחן סבר כי מדובר באדם נורמטיבי ללא דפוסים פליליים שנטל אחריות מלאה למעשים. לכן, ובשים לב למעשים ולתחום עיסוקו של הנאשם, המליץ שירות המבחן על סיום ההליכים תוך ביטול הרשעה והטלת של"ץ.

טיעונים לעונש

הצדדים לא הגיעו להסכמה עונשית.

מחד, ב"כ המאשימה טען לחומרת האירוע והפגיעה בחסר הישע. יחד עם זאת שקלל ב"כ המאשימה את תפקודו הנורמטיבי של הנאשם לאורך שנים. לכן עתר למתחם שבין מאסר מותנה ועבודות שירות, וביקש להטיל עליו מאסר קצר בעבודות שירות, מאסר על-תנאי ופיצוי למתלונן.

מאידך, הסניגור הדגיש את קורות של הנאשם ואת תפקודו הנורמטיבי ולכן ביקש להיעתר להמלצת שירות המבחן לרבות ביטול ההרשעה והטלת של"ץ.

קביעת מתחם הענישה - מתחם הענישה צריך להתייחס לעקרון ההלימה, הנוגע ליחס לערך החברתי המוגן, מידת הפגיעה בו, מידת אשמו של הנאשם, מדיניות הענישה הנוהגת ונסיבות ביצוע העבירה.

אשר לערך המוגן - העבירות אותן עבר הנאשם פוגעות בערך המוגן של כבוד האדם, חירותו ושלומו גופו ונפשו. פגיעה של אחראי על מטופל חסר ישע חמורה מעצם טיבה בשל עצם המעילה באמון שצריך להתקיים בין השניים. בנסיבות המקרה, מדובר בפגיעה ברמה נמוכה-בינונית.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפי סעיף 40ט' לחוק העונשין - בין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה יש לשקול את אלה, לעניין קביעת המתחם: אין מדובר בעבירה מתוכננת אלא באובדן שליטתו של הנאשם בעצביו ובסבלנותו. אלא שהכשל אינו חד-פעמי, ואירע פעמיים במהלך אותו אירוע, שעה שהיה על הנאשם לחדול ממעשיו כבר בהזדמנות הראשונה. פער הכוחות שבינו כאחראי, לבין המתלונן, שהוא חסר ישע ותחת טיפולו וחסותו, הוא בגדר נסיבה לחומרה, כפי שעמדתי בפרק הערכים המוגנים. הנאשם אחראי באופן מלא למעשיו, כפי שגם אמר בצדק לשירות המבחן. הפגיעה בחסר ישע מעצם טיבה, טומנת בחובה פגיעה החורגת מאדם שאינו בעל צרכים מיוחדים.

מדיניות הענישה הנוהגת - לרוב בנסיבות של תקיפה המאופיינת בפערי כוחות בין התוקף לקורבן, הפסיקה מלמדת על עונש מאסר. כך למשל ברע"פ 6590/16 **זידאן נ' מ"י** (מיום 7.9.2016) נדון מטפל בבית חולים פסיכיאטרי ל-10 חודשי מאסר בפועל, ואולם שם דובר בנסיבות חמורות בהרבה ממקורו ובשני מקרים נפרדים, שבאחד מהם נגרמה חבלה למתלוננת. שם ציין בית המשפט העליון, כי הענישה למאסר בפועל משקלת את "חומרת המעשה שביצע המבקש

והרצון להרתיע מטפלים בחסרי ישע שכמותו". ברע"פ 4265/15 **דדון** נ' **מ"י** (מיום 22.6.2015) דובר בנסיבות של תקיפה סתם ואיומים של אדם בפאב. נקבע שם מתחם שבין 3 ל-14 חודשי מאסר והנאשם נדון ל-4 חודשי מאסר לאחר שלא נמצא מתאים לעבודות שירות. גם שם מדובר במקרה חמור ממקורנו. משני התיקים יש לגזור לקולא.

מתחם הענישה - לפיכך, מתחם הענישה צריך לעמוד על של"ץ בהיקף נרחב או מאסר קצר ועד 8 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה לפי סעיף 40"א לחוק העונשין - ניתן לתת משקל לנסיבות הבאות שאינן קשורות בביצוע העבירה, במסגרת גזירת העונש בתוך המתחם: מדובר בנאשם ללא עבר פלילי שלכל אורך חייו ניהל חיים נורמטיביים והאירוע אינו משקף את התנהלותו והתנהגותו. לראיה, עבודתו במשך עשרות שנים בתחום הסיעודי מבלי שהתקבלה אינדיקציה על אירועים קודמים. הנאשם נטל אחריות למעשים והביע עליהם חרטה. הנאשם אינו אדם צעיר, אלא אדם באמצע חייו, שלאחר עשרות שנות עבודה איבד את מקום עבודתו בשל האירוע נשוא כתב האישום, ומכאן שהנזק שכבר ספג משמעותי.

מיקום במתחם - לכן, יש למקם את הנאשם בחלק הראשון של המתחם כשההקלה עמו תבוא לידי ביטוי בשליחתו לשל"ץ ולא לעונש מאסר, ולו בעבודות שירות.

ביטול ההרשעה - בידוע, שעה שנמצא כי נאשם ביצע את העבירות המיוחסות לו, יש להרשיעו. זהו הכלל. אי-הרשעה הוא היוצא מן הכלל. בע"פ 2083/96 **כתב** נ' **מ"י** (מיום 21.8.1997) קבע בית המשפט העליון כי אי-הרשעה תיתכן בהינתן שני תנאים מצטברים: הראשון, כאשר טיב העבירה מאפשר אי-הרשעה מבחינת שיקולי הענישה ליחיד ולרבים; השני, כאשר הנזק העלול להיגרם לנאשם מעצם הרשעתו הוא קונקרטי ובלתי מידתי בנסיבות העניין. ראו בהקשר זה גם את ע"פ 5985/13 **אבן** נ' **מ"י** (מיום 2.4.2014) בפסקאות 6 ו-7. לטעמי, הנאשם אינו צולח את התנאי הראשון. המקרה בנסיבותיו בעל חומרה סגולית בשל הפער שבין הנאשם למתלונן והפגיעה הקשה ביסודות האמון שצריכים לשרור בין השניים מעצם הפגיעה, גם אם הייתה רגעית ובגדר כשל חד פעמי. מכאן שאין מקום לבחון את התנאי השני, וממילא, לא הוכח נזק קונקרטי החורג מהנזק הנלווה להרשעה ברגיל. לכן העתירה לביטול ההרשעה נדחית. עיינתי במסמך שכותרתו "קבלת רישיון לעסוק כאח/אחות במדינת ישראל" שהגיש הסניגור. אמנם הדרישה להיעדר רישום פלילי מופיעה בדרישות התפקיד, ואולם כאמור, נסיבות ביצוע העבירה אינן מאפשרות היעדרות לבקשה. **יחד עם זאת, לא ניתן להתעלם מ-30 שנות שירות של הנאשם בתחום הסיעודי ולא סברתי כי בשל כשל נקודתי אחד, עליו הנאשם הביע חרטה, ושבגיניו איבד את עבודתו, צריכה להיות מניעה לשוב ולהעסיקו בתחום בו עבד כל חייו.**

גזירת הדין

לפיכך, אני מחליט לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר, שלא ירוצו אלא אם יעבור הנאשם כל עבירת אלימות לרבות איומים כלפי חסר ישע, על פי נסיבות ביצוע העבירה, וזאת בתוך שנתיים מהיום;

עמוד 3

ב. 250 שעות שירות לתועלת הציבור (של"ץ), אשר ירוצו לא לפני 9.5.2021 על-פי תוכנית שיכון שירות המבחן ובפיקוחו. שירות המבחן יגיש תוכניתו בתוך 30 יום מהיום. הנאשם הזהיר כי אי-קיום צו השל"ץ באופן משביע רצון עלול להביא להפקעת הצו ולדין מחודש בשאלת גזר הדין הראוי לרבות הטלת מאסר בפועל;

ג. פיצוי למתלונן ע"ת 1 בסך 1,500 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 9.5.2021. תשלום באיחור יביא לפירעון מיידי של הפיצוי ולתוספת הפרשי הצמדה וריבית פיגורים כחוק. מורה על קיזוז הפיצוי מההפקדה שבתיק, על אף כל הודעת עיקול. ככל שתיוותר יתרת חובה, תשולם כפי שקבעתי. ככל שתיוותר יתרת זכות תוחזר לנאשם בכפוף להיעדר כל הוראת עיקול;

ד. התחייבות בסך 5,000 ₪ שלא לעבור כל עבירת אלימות לרבות איומים כלפי חסר ישע במשך שנתיים מהיום. הובהר לנאשם שמשמעות ההתחייבות היא, כי אם יעבור את העבירה בתוך התקופה שצוינה, בית המשפט שיגזור את הדין יהא חייב לחלט את ההתחייבות כקנס.

יש לשלוח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, א' ניסן תשפ"א, 14 מרץ 2021, במעמד הצדדים.